

גידול עגלות במרעה ירוק וקמל

במשק יראון, הגליל העליון

לים לרססן בימים יפים. על אף שאיזורנו נגוע בקדחת, לא קרו אצלנו בשנים האחרונות מקרי קדחת.

בדרך כלל, במשך עונת הרעייה בירוק ותחילת הקמל העגלות נראות במצב טוב, משקל גופן משביע רצון והן יפות גם בצורתן החיצונית. במקרה ומתבלטות מספר עגלות במצב גוף בלתי משביע רצון, אנחנו מחזירים אותן ומחזיקים בבית מתחילת עונת הקמל, מחשש שהקמל יוסיף וישפיע לרעה על מצבן. כקנה מידה להשעיית העגלות בבית, פרט לצורתן החיצונית, משמש גם משקל גופן, שצריך להיות לא פחות מ-280 ק"ג — 290 ק"ג.

גיל ההורעה הראשונה, הנהוגה במשקנו, הוא — הוא 14 חודש, במשקל מינימום של 315—320 ק"ג. במשך עונת הרעייה בירוק ותחילת הקמל אין בעיות התייחמות. מאוחר יותר, בחודשים ספ-טמבר-נובמבר מתגלים אמנם מקרים מסוימים, שדורשים תשומת לב מיוחדת, ואז אנו עומדים בפני שתי ברירות:

- (1) להעמידן בבית תחת עין פקוחה ומנוסה ולזווגן עם עגל מהמפטמה, או
- (2) להוציא את העגל למרעה, כי העגלות ה-צעירות מתחת לגיל הורעה, אנו מחזיקים כבר בבית החל מחודש יולי. אנחנו מעדיפים את הברירה השנייה, והעגל מקבל בבית תוספת מזון-חדת של מ"מ.

אנחנו מקפידים מאוד בגילוי המתייחמות וגם שמים לב לצליעות אצל עגלות, שהן תכופות למדי, וכן גם להרגשתן הכללית.

שיעור ההזרעות אצל העגלות עד להתעברות נע בין 1.3 ל-1.4, בתלות מהעונה.

את הפרות, שמתייבשות טרם זמנן, אנו מצרפים לעדר העגלות, הרועה לרוב בשטחים מרוחקים יותר מהבית, והן נשארות עם העגלות עד הגיע שעתן להכנה לקראת ההמלטה הקרובה.

בקיץ ניתנת לעגלות ההרות הכנה להמלטות

אנחנו מגדלים את העגלות שלנו מעדר החלב במרעה ירוק וקמל, במגמה להזויל את הוצאות הגידול. כל חלקות המרעה גדורות, והעגלות רועות בשטח ללא השגחת רועה; את העגלות במרעה רואים בשעת החזרתן הביתה והוצאתן שוב לחל-קה המיועדת לרעייה.

תחילת עונת הרעייה בחודשי ינואר-פברואר, בתלות במצב הצמחייה בשטחים. אנחנו מוציאים למרעה את כל העגלות מגיל 5 חודשים (בינואר רק מגיל 6 חודשים), והן מבלות שם יומם ולילה. הן מוחזרות הביתה מדי יום לפנה"צ לשוקת המים וקבלת מזון מרוכז ומעט קש למניעת של-שולים. בהיותן בחצר המשק עוקבים אחר התייח-מויות.

בחודשים — מרץ, אפריל ומאי העדר מתקיים על המרעה בלבד, בכ"ז מוחזר הביתה כמנהגו, בשביל לגלות התייחמויות ולהשקותן מים, כי אין סידור מים בכל חלקות המרעה.

בחודשים — יוני, יולי ואוגוסט העדר חוזר לבד בשעות בוקר מוקדמות יותר, בשביל לרעות צמאונן, והעגלות מקבלות גם תוספת חלבונת ע"י 800 גרם כוספת סויה וויטמינים בצורת 200 גר' כופתיות או ריקי אספסת לראש. אחה"צ שוב יוצאות למרעה קמל, שנוצל כבר בתור מרעה ירוק בחורף, ע"י העגלות ופרות החולבות שברשותנו.

ממחצית אוגוסט ועד נובמבר (בכלל) מקבלות העגלות תוספת תערובת של כוספה ואספסת וקש תירס בערך של 1—1.5 יח"מ.

מתחילת דצמבר ועד התחדשות המרעה אין העגלות יוצאות למרעה. מניסיונו נוכחנו, ש-רעייה בדצמבר מזיקה לצמחייה והיא נחותה אח"כ מבשאר החלקות, שהעדר לא רעה בהן באותו זמן. כאמור כבר לעיל, אנו מחדשים את הרעייה בינואר — תחילת פברואר.

אנחנו מרססים את העגלות, אחת ל-7—10 ימים במרסס שמופעל בטרקטור. בחורף משתד-

אחת. על אלה הן מקבלות קש חיטה, בערך של 2 יח"מ. רמי ריונסקי, דודי רכס

הערת העורך: האמנם אוכלות העגלון בהריון גבוה, בהכנה 8—9 ק"ג קש?, ומנת המ"מ, האי-גנה גדושה מדי?

בבית, במשך 90 יום; בחורף הן רועות יחד עם עדר החולבות עד סמוך להמלטה, ומקבלות תור-ספת נאותה של 3—4 ק"ג מ"מ בבית וקש כר-צונן. לאלו המוחזקות בבית, מנתן היומית: 5 יח"מ — בתערובת מזון מרוכז, סחיט (פולפה) מומלס, או כופתיות אספסת, בערך של יח"מ

כמות תערובת המ"מ הנאכלת ע"י הפרות בזמן שהייתן במכון החליבה

הערות לטבלה

מהטבלה נראה שהכופתיות נאכלות בכמויות גדולות יותר וגם מהר יותר מתערובת אבקית. ועוד, פרות האוכלות כמויות גדולות של מ"מ, או מזון אחר מחוץ למכון החליבה, ובמיוחד סמוך לבואן להחלב, הן פחות רעבות במכון החליבה. מהירות האכילה קשורה לבטח גם בהרכב התערובת וטעימותה וכן בגודל הכופתית. מכאן, שהרובת מספרים בטבלה באים רק להצביע על סדר גודל הכמויות ורצוי, שהבוקרים יבדקו באופן מעשי במכון את כמות התערובת הנאכלת ע"י קבוצות הפרות השונות, כדי להבטיח מינון נכון של המזון.

בנימין לב

הקדמה

בוקרים רבים נוהגים לאכוס פרותיהם תערובת מ"מ בזמן שהותן במכון החליבה. רבים נוהגים האבסת תערובת, "חופשית", ז.א., הפרות אוכלות כרצונן. זה נכון במיוחד לגבי קבוצות הפרות, שתנובתן גבוהה והן במינון מזון יומי גבוה, והן מקבלות אותו במכון החליבה. בארץ ישנם מעט נתונים מדויקים בקשר לכמות התערובת הנאכלת על ידי הפרות בזמן שהותן במכון החליבה, אבל באחת החוברות, "הוארדס דיירימן" מנובמבר '70 מתפרסמים נתונים בנושא זה ע"י Barney Harris, Jr., והם מובאים בטבלה להלן:

זמן השהייה במכון החליבה וכמות תערובת מ"מ הנאכלת בזמן זה ע"י הפרות

הזמן — דקות ביום	תערובת אבקית, ק"ג	תערובת בכופתיות, ק"ג
8	2.0	2.7
10	2.3	3.6
12	2.7	4.3
14	3.2	5.0
16	3.7	5.7
18	4.1	6.5
20	4.6	7.2
22	5.1	7.9
24	5.5	8.6
26	6.0	9.4
28	6.5	10.1
30	6.9	10.8
32	7.4	11.6
34	7.8	12.4
36	8.3	13.0
28	7.7	13.7
40	9.2	14.4

לח' דוד בן אברהם

מעמודי התווך של המכון, "אמבר" המלווה הנאמן של בוגרי איזורינו שלוחה ברכת חברים נאמנה בהגיעו לגיל 65 שנים

כה לחי!

הועדה האזורית לבוקרים, עמק חפר, השומרון והשרון